

En kickstart guide för dig som är ny husägare

Villaguiden

Ny från lägenhet & radhus

Massvis med
nyttig info för
dig som är ny
villaägare

Allt du behöver veta
som ny villaägare

9 789189 253049

Rek.pris 125 kr (€ 12.00)

Badrum | Brand | Bredband & tv | Bygglov | Dörrar & lås
Elbilsladdare | Elförbrukning | Fönster | Golv | Hemlarm | Källsortering
Kök | Målning | Pool | Renovering | Rot- & rutavdrag | Smarta hem
Solceller | Trädgård | Uppvärmning | Verktyg & redskap | Vett & etikett

Innehåll

06	Badrum
08	Brand
10	Bredband och tv
12	Bygglov
14	Dörrar och lås
16	Elbilsladdare
18	Elförbrukning
20	Fönster
22	Golv
24	Hemlarm
26	Instagram
28	Källsortering
30	Kök
32	Målning
34	Pool
36	Renovering
38	Rot- och rutavdrag
40	Smarta hem
42	Solceller
44	Trädgård
46	Uppvärmning
48	Verktyg och redskap
50	Vett och etikett

Ansvarig utgivare: Johan Sandwall
Utgivare: Ny Media Sverige AB
Tryck: Åtta.45
Upplaga: 120 000 ex / 7
Läsare tidning + webb: 300 000 st

Annonsering: www.nymedia.se/villaguiden

Har du frågor om innehållet i tidningen?
Mejla red@nytt.com

Webb: www.nytt.com

Sidan 12 - Bygglov

Sidan 16 - Elbilsladdare

Sidan 28 - Källsortering

Sidan 32 - Målning

GÖR VÅRSTÄDNINGEN TILL ETT RENT NÖJE

Med rätt utrustning blir vårens trädgårdssysslor ett rent nöje. Våra högtryckstvättar är kraftfulla, ergonomiska och har dessutom en smidig anti-trasselfunktion som förebygger att slangen trasslar ihop sig när du använder den.

Läs mer om våra batteridrivna produkter för din trädgård eller kontakta närmaste återförsäljare på STIHLGARDEN.SE

STIHL. EMPOWERING PEOPLE.

Kickstart guide

Har du nyligen blivit villaägare eller funderar på att bli? Villaguiden går igenom ämnen som är viktiga för dig som har flyttat till villa. Syftet är att ge lättförståelig kunskap och en kickstart till ditt nya liv som villaägare.

I den här guiden går vi igenom mängder med ämnen - allt från badrum till värmepumpar. Sammantaget får du de verktyg du behöver för att ditt villaliv ska bli så bra som möjligt. Tidningen är skriven för dig som är ny i villa och har flyttat från en lägenhet eller ett radhus.

Alla nyblivna villaägare i Sverige får ett exemplar skickat till sig kostnadsfritt. Tidningen finns även att köpa hos utvalda återförsäljare, såsom Bokus och Akademibokhandeln.

Johan Sandwall

Johan Sandwall, VD och Ansvarig utgivare

Denna trycksak är koldioxidkompenserad i enlighet med ClimateCalc.

Kompensationen är köpt hos: South Pole

www.climatecalc.eu
Cert. no. CC-000093/SE

Svanenmärkt trycksak, 3041 0001

Sidan 36 - Renovering

Sidan 40 - Smarta hem

Sidan 48 - Verktyg och redskap

Sidan 50 - Vett och etikett

SMIDIGA PRODUKTER FÖR PERFEKTA TRÄDÄCK

HECO INVISIBLE

- Nästan osynlig skruvskalle
- 50% bättre utdragsvärde
- Sammandragande effekt
- Inga sprickor kring skruvskallen
- Perfekt för trall och ytterpanel

JUSTERBAR TERRASSFOT

- Steglös justering i höjd 35-70 mm eller 65-140 mm
- Varje fot tål upp till 350 kg

DECKING TOOL

- Dold montering utan synliga skruvar
- Steglös justering för virkesbredder mellan 95 och 150 mm
- Slipp sprickor och stickor

Produkterna finns bland annat på

Badrum

TEXT Emil Nielsen BILD Adobe Stock

Här kan du läsa information om det du behöver veta för att komma igång med renovering av badrum på ett bra sätt.

RENOVERA BADRUMMET SJÄLV ELLER INTE?

För den som är händig finns inga hinder att göra det mesta av badrumsrenoveringen själv. Anlitar du en entreprenör har du rätt till rotavdrag. Eljobb får du inte göra själv och rörkopplingar bör utföras av en yrkesman.

Det är även bra att kontakta ditt försäkringsbolag för att säkerställa att renoveringen utförs på ett sådant sätt som uppfyller deras krav, så att du inte går miste om ersättning vid eventuella framtida skador.

ATT ANLITA HANTVERKARE

Det finns ingen lag - förutom för el - som tvingar dig att anlita hantverkare. Många väljer att även ta hjälp med vatten, avlopp, tätskikt och fall mot golvbrunn.

För att skydda sig mot oseriösa aktörer är det bäst att anlita kvalitetssäkrade hantverkare som är certifierade för de arbeten de ska utföra och som du känner förtroende för. Var noggrann med skriftliga avtal och gör ingen slutbetalning innan allt är besiktigt och godkänt. Se även till att vara påläst om regelverk och byggkrav så att du kan följa och kontrollera att arbetet blir korrekt utfört. Spara alltid alla offerter, fakturor och kvitton.

KOSTNADEN FÖR ATT RENOVERA ETT BADRUM

Kostnaden varierar kraftigt beroende på storlek, material och hur mycket man lejar bort. Räkna med att standard renoveringsmaterial och badrumsinredning ligger på ca 4 000 – 10 000 kr/m² och för lyxigare - samt även mindre badrum - det dubbla. Arbetskostnad tillkommer. Den som tar hjälp med merparten kan räkna med 5 000 – 10 000 kr/m²

NÅGRA TIPS

Var noga med planeringen och se till att ta bilder under utvecklingen av badrumsrenoveringen. Var proaktiv med inköp av inredning så att dusch, badkar, handfat, blandare, toalettstol, kommod, skåp, handdukstork och annat är på plats när arbeten ska utföras.

Många tycker att det är praktiskt med eluttag inne i väggskåp och kommoder samt möjlighet till dämpad belysning i badrummet. I större familjebadrum, kan det dessutom vara en god idé med dubbla handfat och se över möjligheten att placera toalett och dusch avskilt, så att flera kan använda badrummet samtidigt.

1. PLANERING

Leta inspiration, fundera på vad badrummet får kosta samt vilken hjälp du behöver ta in.

2. RIVNING AV DET GAMLA BADRUMMET

Rivning är ett relativt enkelt, men tungt, moment som går att göra själv. Se till att stänga av och plugga vatten och avlopp. Ska du genomföra en större rivning behöver du hyra en container.

3. FÖRSTÄRK GOLV OCH VÄGGAR

Reglat golv kan vara nödvändigt att förstärkas för att kunna bära den nya klinkern eller tyngden av exempelvis ett badkar. Regla upp väggar där eventuell vägghängd kommod och toalett ska placeras.

4. VATTENRÖR OCH AVLOPP

Vattenrör får inte ha dolda skarvar inne i vägg eller golv. Golvbrunnar ska fästas i bjälklaget.

5. EL

Endast en certifierad elektriker får utföra dragning och koppling av el.

6. GOLVSKIVOR, GOLVVÄRME OCH FLYTSPACKLING

Såga ur golvskivor för golvbrunnar och avlopp och skruva fast golvskivorna i reglarna. Lägg eventuell golvvärme samt golvgips eller våtrumsskiva för klinker. Sedan är flytspackling ett kritiskt moment för korrekt fall mot golvbrunnen.

7. MONTERA SKIVOR PÅ VÄGG OCH TAK

Montera plywood om och där du har reglat upp väggar. Montera gips- eller våtrumsskivor och borra hål för eldosor.

8. TÄTSKIKT

Montera godkänt tätskikt i våtzon 1 - hela golvet, duschområdet och 1 m på nedre delen av väggen.

9. KAKEL OCH KLINKERS

Montera kakel och klinker.

10. INREDNING

Sätt upp all inredning och koppla in.

Brand

TEXT Joel Svensson BILD Adobe Stock

Den vanligaste tidpunkten för brand i hemmet är eftermiddagar och kvällar när familjen är hemma. Då är det viktigt att det finns en brandvarnare och är den uppkopplad så varnar den även när ingen är hemma.

Brandvarnare är en billig och effektiv livförsäkring. Genom rätt typ och tillräckligt antal brandvarnare uppnås ett bra brandskydd i hemmet.

OLIKA TYPER AV BRANDVARNARE

Vanliga varianter av brandvarnare:

- **Optiska brandvarnare** larmar vid rökutveckling och är effektiva vid pyrande bränder – den vanligaste typen av brand i bostäder.
- **Joniska brandvarnare** mäter det larma både på synlig och osynlig rök och är effektiva för att upptäcka snabbt uppfammande bränder, men inte lika effektiva vid pyrande bränder.
- **Gasvarnare** reagerar på brand- och explosionsfarliga gaser och ska slå larm långt innan koncentrationen blivit så hög att fara för explosion föreligger.
- **Kolmonoxidvarnare** kan larma effektivt vid små mängder kolmonoxid, vilket kan uppstå p.g.a. syrgasunderskott vid eldning i kamin eller spis inomhus.
- **Temperaturvarnare** reagerar när temperaturen överstiger 57 grader och när temperaturstigningen sker snabbt. En sådan används bäst som ett komplement till en brandvarnare.

HUR MÅNGA BRANDVARNARE BEHÖVS?

Se till att övervakningsområde per brandvarnare är maximalt 60 kvadratmeter. Du bör ha minst en brandvarnare på varje våningsplan och aldrig färre än två totalt. Helst ska de placeras i varje rum, i synnerhet sovrum, kök och vardagsrum – det kan spara dyrbar tid. Är de dessutom sammankopplade så varnas man även när rökutveckling sker i ett annat rum.

Följ alltid brandvarnarens monteringsanvisningar. Normalt placeras de i rummets högsta punkt i mitten av rummet.

SMARTA BRANDVARNARE

Ett smart brandlarm meddelar dig om brandlarmet går, även när du inte är hemma. Oftast får alla familjemedlemmar meddelande via mobilen. Är brandlarmet dessutom uppkopplat till en larmcentral kan de specialutbildade larmoperatörerna agera snabbt vid utlöst alarm.

CHECKLISTA VID BRAND (KÄLLA: MSB)

1. Rädda dig själv och dem som är i omedelbar fara.
2. Varna andra som hotas av branden.
3. Larma SOS Alarm på 112.
4. Släck branden om du kan göra det utan risk för att själv skadas.
5. Om du inte utan risk kan släcka branden - stäng alltid dörren om rummet där det brinner så det inte kommer in mer syre till branden.

BRANTEORI

För att det skall brinna måste bränsle (ett brännbart ämne), syre och värme finnas. Eliminera något av dessa och elden slocknar. Man pratar ofta om kylning och kvävning vid släckning av en brand.

SLÄCKMEDEL OCH SLÄCKTEKNIK

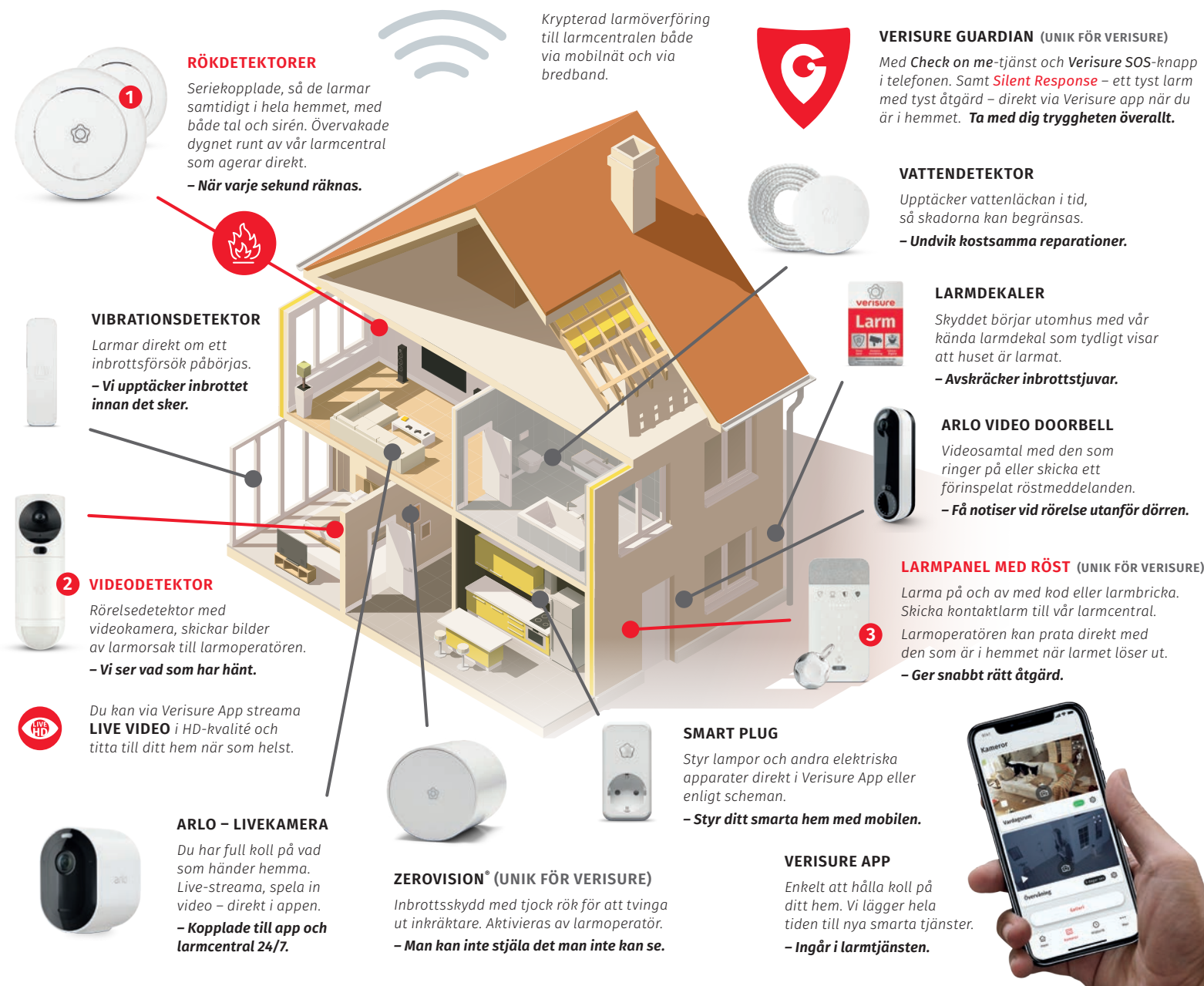
På de flesta släckmedel finns instruktioner tryckta, men det skadar inte att känna till grunderna:

- **Pulver** anses vara den mest mångsidiga släckartypen och lätt att använda; skälen till varför det i många fall är förstahandsvalet som handbrandsläckare.
- **Skum** har hög släckeffekt på bränder i fasta material och brännbara vätskor. För effektiv släckning riktar strålen med släckskummet mot lågans bas.
- **Vatten** kyller ner glödbränder i trä, tyg och andra fibrösa material. Använd däremot aldrig vatten mot heta oljor, t ex överhettad matolja.
- **Brandfilt** kväver snabbt och effektivt brand i exempelvis kläder, möbler, TV:n, eller på spisen.

UPPKOPPLADE HEMLARM FRÅN VERISURE RÄDDAR LIV

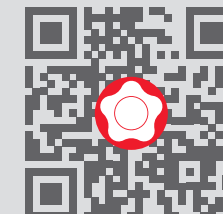
Rökdetektorerna ① är ständigt övervakade av våra specialutbildade larmoperatörer. Med hjälp av videodetektorn ② ser larmoperatören vad som pågår och via larmpanelens röstfunktion ③ kan operatören vid en larmsituation prata med och hjälpa de personer som finns i huset.

VI SKYDDAR DET SOM BETYDER MEST

Våra specialutbildade larmoperatörer håller koll på ditt hem dygnet runt och agerar direkt om något skulle hända. Respons och åtgärd inom sekunder från att larmet löser ut – vi tillkallar **väktare, polis** och **räddningstjänst**.

Läs mer på
verisure.se/villaguiden

Bredband & tv

TEXT Emil Hermansson BILD Adobe Stock

När du ska införskaffa bredband finns det några saker att ta ställning till. Vi går även igenom hur man får wifi i hela huset samt hur det fungerar med tv-kanaler i villa.

OLIKA TYPER AV BREDBANDSANSLUTNINGAR

Fast bredband är en populär lösning som är snabb, stabil och utan databegränsning. Bland fasta bredband är fiber för många ett självklart val. Det finns fyra olika sätt att få bredband till ditt hem:

- Bredband via fiber kan ge hastighet upp till 1 000 Mbit/s
- Bredband via kabel-tv-uttaget kan ge hastighet upp till 500 Mbit/s
- Bredband via telejacket, så kallat ADSL, kan ge hastighet upp till 60 Mbit/s
- Mobilt 4G bredband kan ge hastighet mellan 60 - 100 Mbit/s. 3G kan ge hastighet upp till 32 Mbit/s.

TEORETISK VS. VERKLIG HASTIGHET

Teoretisk hastighet är den högsta internethastighet man kan uppnå under optimala förhållanden. Det är få hushåll som har optimala förhållanden och man får därför räkna med en något lägre verklig hastighet. Några faktorer som påverkar hastigheten är:

- Typ av anslutning; fiber och kabel-tv har mindre spill medan ADSL och mobilt bredband har mer
- Avstånd från operatörens “bredbandskoncentrator”
- Utrustning och antal uppkopplade apparater.

VILKEN HASTIGHET SKA DU VÄLJA?

Val av hastighet beror på vilket behov hushållet har.

- 10 Mbit/s är tillräckligt för att skicka e-post, surfa på nätet och använda sociala medier.
- 50 Mbit/s behövs för att även kunna streama musik samt film i lägre upplösning.
- 100 Mbit/s passar dig som vill streama livesport och film i hög upplösning, ladda ner filer och onlinespel. Rekommenderad lägsta hastighet för mindre hus.
- 250 Mbit/s möjliggör för fler personer att vara uppkopplade samtidigt utan större problem.
- 1 000 Mbit/s är för dig som vill ha ut maximal hastighet och använda internet helt obehindrat.

HUR FÅR MAN WIFI I HELA HUSET OCH TRÄDGÅRDEN?

Flyttar du från lägenhet till hus kommer du nu snabbt märka att täckningen varierar mellan - och i vissa fall inte ens når ut till - olika rum och platser i fastigheten.

En praktisk och enkel lösning är att installera ett mesh-system - en ny typ av wifi-system som ger dig snabb och stabil uppkoppling i hela hemmet, oavsett hur många våningar huset har eller vilket material väggar och golv är byggda av.

I stället för att ha åtkomst till internet från en router på en fast plats i huset, så kopplar mesh-system ihop flera routrar så att du kan få internetuppkoppling från flera källor. Dessa routrar placeras på olika platser för åtkomst till wifi i hela huset.

Skillnaden mellan mesh och “wifi-förstärkare” är att wifi-förstärkare skapar helt nya nätverk, vilket gör att du behöver byta nätverk när du rör dig omkring i fastigheten. Mesh är i stället ett enda stort system där uppkopplade apparater sömlöst (utan att du märker) byter till den router som har starkast signal.

TV

Det finns normalt fyra sätt att få tv-kanaler. Detta antingen via markantenn, parabol, IPTV (ADSL) eller kabel-tv.

SVT1, SVT2, SVT24, SVTB, Kunskapskanalen, TV4, TV6 och TV Finland är kostnadsfria tv-kanaler som man kan ta emot och titta på via marknätet. Du behöver däremot en digital-tv-mottagare.

Det finns även ett brett utbud av betalkanaler att få genom tv-leverantörer.

Bygglov

TEXT Johan Sandwall BILD Adobe Stock

Ska du bygga nytt, bygga om eller bygga till? Då kan du behöva bygglov. Kräver åtgärden inte bygglov, kan du ändå behöva göra en anmälan.

SÅ HÄR GÅR DU TILLVÄGA

Kontakta kommunens byggnadsnämnd för att ta reda på om det du planerar kräver bygglov. Om bygglov krävs kan du ansöka om förhandsbesked för att ta reda på om man får bygga det du vill på platsen.

När bygglovsansökan skickas in behöver du se till att alla handlingar, inklusive ritningar över det du ska bygga, finns med. Besked om bygglov ska i normalfallet ges inom tio veckor. Enligt undersökningar tar det cirka fyra veckor att få bygglov, men variationen över säsong och mellan kommuner är stor. Ta därför gärna hjälp för att det ska bli rätt från början.

När man fått bygglov behöver man påbörja byggandet inom 2 år och färdigställa inom 5 år.

ALTAN
Kräver normalt inte bygglov om det gäller ett vanligt trädäck som är byggt i marknivå. Bygglov kan krävas om altanen räknas som nybyggnad, tillbyggnad eller ändrar byggnadens yttre utseende avsevärt. Kontakta Byggnadsnämnden i kommunen för bedömning om altanen kräver bygglov eller inte.

ATTEFALLSHUS
Kräver inte bygglov. Kräver anmälan till byggnadsnämnden, startbesked samt slutbesked.

BADRUM
Renovering av befintligt badrum kräver inte bygglov. Nytt badrum kräver bygganmälan och starttillstånd innan det påbörjas. För tillbyggnad krävs bygglov.

BALKONG
Kräver bygglov.

BRYGGA
Kräver inte bygglov, däremot med stor sannolikhet strandskyddsdispens.

CARPORT

Kräver inte bygglov inom ramen för friggebods- eller attefallsreglerna.

ENTRÉTAK
Kräver inte bygglov om den sammanlagda arean på de skärmtak som uppförts på tomten inte överskrider 15 m². I annat fall krävs bygglov.

FRIGGEBOD

Kräver varken bygglov eller anmälan.

HUSVAGN PÅ TOMTEN

Kräver bygglov om husvagnen är långtidsuppställd och uppfyller kriterierna för att betecknas som byggnad.

HÄCK

Kräver varken bygglov eller anmälan.

INGLASAT UTERUM

Kräver normalt bygglov att bygga uterum med nya väggar och tak i direkt anslutning till ditt hus (tillbyggnad). Undantag gäller för tillbyggnad på högst 15 m² som inte blir högre än befintliga husetsnock och inte placeras närmare än 4,5 m från fastighetsgränsen. Då gäller attefallstillbyggnadsreglerna.

INGLASNING AV BALKONG

Kräver inte bygglov inom ramen för attefallstillbyggnad.

JORDKÄLLARE

Kräver inte bygglov inom ramen för friggebods- eller attefallsreglerna.

MÅLA OM HUSET

Kräver inte bygglov så länge val av färg inte väsentligt ändrar byggnadens eller områdets karaktär. Krav om bygglov kan finnas i områden som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

POOL

Kräver normalt inte bygglov. Bygglov krävs om poolen ska omgärdas av plank, mur eller om altan som kräver bygglov ska byggas. Marklov krävs om markens höjdläge ändras avsevärt. Många kommuner anser att en avsevärd markförändring börjar vid 0,5 m.

SOLCELLSPANEL/SOLFÅNGARE

Kräver inte bygglov om solcellspanelerna eller solfångarna följer den gällande detaljplanen och nuvarande byggnadens form. Utanför detaljplanerat område krävs inte hänsyn till nuvarande byggnadens form. Undantag gäller områden i en värdefull miljö eller i områden som är av riksintresse för totalförsvaret.

STAKET/PLANK

Plank, men ej staket, kräver bygglov. Skillnaden mellan dem är däremot inte definierad i lagstiftningen. Kommuner har i förekommande fall definierat staket till en maximal höjd om 1,2 m, sedan definieras det som plank. Även hänsyn till längd, genomsiktighet, utformning, ändamål och omgivningspåverkan avgör om konstruktion ska anses vara bygglovspliktig. Kontakta din kommun för mer information.

STENMUR (FORTSÄTTNING PLANK)

Kräver inte bygglov inom detaljplanerat område om höjden är som högst 1,8 m, när som högst 3 m ut från huset och minst 4,5 m från tomtgränsen (grannen kan medge en närmare placering). I annat fall krävs bygglov.

TAKKUPA

Kräver normalt bygglov. Undantag görs för bostadshus som har färre än två takkupor, att kunna ha två takkupor. Då gäller inget ingrepp i den bärande konstruktionen om takkuporna högst upptar halva takfallet. Kräver anmälan till byggnadsnämnden, startbesked samt slutbesked.

VÄXTHUS

Kräver inte bygglov inom ramen för friggebods- eller attefallsreglerna.

ÖVRIGT - VÄRDEFULLA OMRÅDEN

Attefallshus och friggebodar får som nämnt uppföras utan bygglov. De får uppföras även om de strider mot områdesbestämmelser och detaljplan, så länge åtgärden inte utförs i en värdefull miljö eller närmare än 4,5 meter från allmän plats. Hinder kan finnas inom strandskyddat område.

EXEMPEL PÅ VAD BYGGLOV/ANMÄLAN KOSTAR

ÅTGÄRD	EXEMPEL
Fasadändring, enbostadshus	2 150 kr
Förhandsbesked, en huvudbyggnad	9 500 kr
Inglasning av befintligt uterum	3 850 kr
Komplementbyggnad, garage, carport 15-50 m²	3 850 kr
Nybyggnad av enbostadshus <200 m²	24 000 - 33 000 kr
Plank och mur vid enbostadshus	2 150 kr
Strandskyddsdispens	3 500 - 8 000 kr

Kostnaden varierar beroende på åtgärd och kommun. Exempel ovan är från Faluns kommun. Avgifter för planavgift, nybyggnadskarta, utstakning/lägeskontroll och annat kan ibland tillkomma.

Dörrar & lås

TEXT Erik Björn BILD Adobe Stock

Byt alltid lås som nyinflyttad. Du vet varken hur många nyckelkopior som gjorts under åren eller hur många som är på vift.

Ingen vill komma hem till en uppbruten dörr och ett uppochnervänt hus tomt på värdesaker. Det är omskakande och väldigt obehagligt.

Inbrott sker antingen genom ytterdörrar eller via fönster. Det är aldrig möjligt att till fullo försäkra sig mot inbrott men det går att försvåra för tjuven. Satsa på en säkerhetsdörr om du inte redan har det.

VAD ÄR EN GODKÄND DÖRR?

Säkerhetsdörrar har olika klasser. I dina försäkringsvillkor kan du läsa att dörren ska vara i lägst klass 2 enligt SSF 1078 eller RC 3/MK 3 enligt SS-EN 1627. För att uppfylla försäkringskraven behöver dörren ha denna klass eller högre.

För att förhindra uppbrytning bör bakkantssäkring monteras på samtliga utåtgående dörrar. Tänk även på att inga förändringar får göras på eller i dörren efter att den har blivit monterad, då gäller inte längre certifikatet för dörren.

VAD ÄR ETT GODKÄNT LÅS?

Dörrar enligt SSF 1078 har minst en certifierad godkänd låsenhet för klass 2. För att uppfylla försäkringskravet behöver låsenheten däremot vara godkänd enligt SSF 3522, lägst klass 3. För dörrar enligt SS-EN 1627 RC behöver du kontrollera att det är en godkänd låsenhet monterad i dörren.

En godkänd låsenhet med klass 3 innebär följande:

- Låshus, cylinderlås eller tillhållarlås
- Elektromekaniska låshus (motorlås)
- Cylinder
- Elektromekaniska cylindrar
- Slutbleck
- Elektromekaniska slutbleck (elslutbleck)
- Förstärkningsbehör.

VAD GÄLLER FÖR DIGITALA LÅS?

Det är väldigt bekvämt med elektroniska lås eftersom man dels slipper leta efter nycklar och enkelt kan ge ut tillfälliga koder till personer som behöver komma in när man inte är hemma, exempelvis hantverkare.

Alla digitala lås som finns på marknaden uppfyller inte kraven som finns för godkända lås. Kontrollera alltid att låset är godkänt i minst klass 3 enligt SSF 3522.

Har man ett sådant certifierat lås kan man känna sig trygg i att låset är fullt godkänt och minst lika säkert som motsvarande mekaniska lås. Det betyder att även försäkringsbolagen godkänner låset. Dubbelkolla gärna med ditt försäkringsbolag för att känna dig extra trygg.

ATT TÄNKA PÅ NÄR DU BYTER DÖRRAR OCH LÅS

När du byter lås till huvudentrén är det viktigt att även byta lås till husets övriga ingångar. Detta för att nycklar kan vara på vift, låsen kan vara av en lägre säkerhetsklass än rekommenderat och därmed utgöra en säkerhetsrisk samt av det praktiska skälet att kunna använda en och samma nyckel till hela huset.

ANDRA TIPS FÖR ATT UNDVIKA INBROTT

- Lämna inte öppnade fönster oövakade
- Installera larm
- Organisera grannsamverkan med dina grannar
- Installera smarta hem funktioner med exempelvis kameror, möjlighet att på distans sätta på belysning och tv samt utomhusbelysning med rörelsevakt
- Vidarekoppla fasta telefonen så att någon alltid svarar
- Ta bort växtlighet nära huset som kan ge tjuven skydd att ta sig in ostört
- Meddela grannar om du ska resa iväg och be någon ta hand om posten.

Elbilsladdare

TEXT Emil Nielsen BILD Charge Amps

Allt fler införskaffar elbil, vilket ökar efterfrågan på elbilsladdning i hemmet. Det är en god investering och praktiskt att ha. Just nu ges skattereduktion med 50 % för dig som införskaffar elbilsladdare.

VAD ÄR EN ELBILSLADDARE?

Kärt barn har många namn; elbilsladdare, laddbox, laddstation, laddstolpe. Det är helt enkelt ett uttag anpassat för laddning av laddningsbara bilar och är en säker laddningsmetod som är utvecklad för att klara hög belastning under en längre tid.

VAD KOSTAR DET ATT LADDA ELBILEN HEMMA?

Elen är som billigast under natten, vilken gör det möjligt för dig att spara pengar om du väljer en smart elbilsladdare som kan optimera så att laddning sker lastbalanserat när elförbrukningen i huset är lågt och elen är som billigast. På så sätt vaknar du alltid upp till ett batteri som ligger på 100 procent, redo att ta dig dit du vill, på ett kostnadseffektivt sätt.

VÄLJA ELBILSLADDARE

När du ska välja laddlösning behöver du ta ställning till behovet och totalkostnaden. Hur många bilar har ni och hur snabbt behöver du kunna ladda? Hur ser körmönstret ut? Vilken effekt på laddboxen klarar elsystem i hemmet?

Om det räcker med att ladda ungefär två mil per timme kan du välja en laddbox med 1-fas 16A. Önskar du ladda sex mil per timme väljer du en med 3-fas 16A och för 11 mil per timme en med 3-fas 32A. Räcker det med att laddboxen laddar bilen eller behöver du – vilket är krav för investeringsstöd - ha inbyggd mätare av pågående och sammanlagd elförbrukning? Vill du även ha åtkomst via wifi med lagring av data och gränssnitt för smartphone för läs, strömstyrka, förbrukning och tidsstyrning av strömförsörjning?

Priset på laddboxar varierar beroende på märke, hur snabbt du vill kunna ladda och funktioner. De billigaste laddboxarna kostar runt 6 000 kr medan de allra dyraste, med toppfunktioner och möjlighet att ladda flera bilar samtidigt, kostar upp emot 40 000 kr.

STÖD FÖR ELBILSLADDARE

Sedan 1 januari 2021 gäller skattereduktionen ”Grön teknik”. Stödet fungerar likt rot- och rutavdragen, men är till för inköp och installation av laddstationer.

HUR MYCKET?

Skattereduktion ges med 50 procent av kostnaden för arbete och material upp till 50 000 kr per person och år.

VILKA KAN TA DEL AV SKATTEREDUKTIONEN?

Alla som bor i villa har rätt till stödet. Om du kan ta del av avdraget eller inte beror på om du har betalat tillräckligt med skatt under året.

HUR GÖR MAN?

Med skattereduktionen halveras i praktiken kostnaden för din elbilsladdare. Din återförsäljare gör avdraget åt dig och du betalar endast den ”halverade summan” till dem!

Charge Amps

Smart charging, made easy.

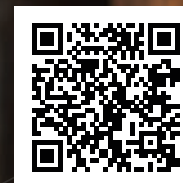
Den kompletta laddlösningen

Med Charge Amps Halo, Charge Amps Amp Guard och Charge Amps App får du en enkel, framtidssäker och hållbar laddlösning med ikonisk design. Du styr enkelt din laddning genom Charge Amps App där du även kan schemalägga laddningen till tider på dygnet då elen är billigast.

Snabbfakta

- Godkänd för Grön Teknik ROT-avdrag.
- Enkel, driftsäker och trygg laddning.
- Ladda smart när det är som billigast.
- Lastbalansering säkerställer att huvudsäkringen inte löser ut.

Välkommen att läsa mer om våra lösningar här

chargeamps.com

elkedjan

riktiga elektriker över hela Sverige.

CHARGE AMPS

Elförbrukning

TEXT Julius Lundh BILD Adobe Stock

Elförbrukningen påverkas bland annat av typ av uppvärmningssystem, hur gammalt och välisolerat huset är, antal boende och var i landet man bor. Vi reder ut några vanliga frågor.

VAD ÄR NORMAL ELFÖRBRUKNING FÖR EN VILLA?

När man mottar första elfakturan är det vanligt att fundera på vad som är normal elförbrukning för en villa. 2021 års siffror visar att snittförbrukningen för en eluppvärmd villa är 25 000 kilowattimmar (kWh) per år. För en total elkostnad på 1,75 kr per kWh motsvarar det 43 750 kr per år eller ett snitt 3 646 kr per månad. Detta för värme, varmvatten och hushållsel. 2022 års elkris i Europa förändrar dock kalkylen radikalt då vi sett priser på över 5 kr per kWh. Det kan därmed vara på sin plats att optimera sin elförbrukning.

FAKTORER SOM PÅVERKAR ELFÖRBRUKNINGEN

- Bastemperatur. Ju varmare man vill ha sitt hem, desto mer energi förbrukas.
- De boende i hushållet. En barnfamilj förbrukar normalt mer el än ett pensionärspar.
- Vanor i hushållet. Familjemedlemmar som idrottar använder normalt dusch och tvättmaskin flitigare.
- Husets skick och ålder. Ett välisolerat hus sparer mindre värme.
- Årstider. Elförbrukningen är högre på vintern.

SÅ KAN DU PÅVERKA DIN ELFÖRBRUKNING/ELKOSTNAD

Golvvärme, pool, utomhusbelysning är sådant du kanske inte tänker på kräver mycket el.

I villa kommer ungefär 20 % av elförbrukningen från hushållsel. 80 % är värme och varmvatten. Du kan påverka din elkostnad genom att:

- Installera värmepump (sparar upp till 50 - 80 % av elkostnaden för värme och varmvatten).
- Installera solceller (kräver takyta i rätt väderstreck).
- Använda lågenergilampor, duscha kortare tid, fylla upp disk- och tvättmaskiner ordentligt etc.
- Diska i diskmaskin sparar energi jämfört med att diska för hand.
- Ställ in rätt temperatur i kyl och frys, +5 °C respektive -18 °C.
- Dra ur alla laddare när de inte används.
- Göra ett aktivt val av elavtal.

Genom att låta en certifierad besiktningsman ta fram en energideklaration kan du få konkreta energispar- och prestandahöjande åtgärder specifikt för din villa. Den kommunala energi- och klimatrådgivningen, som kan sökas genom kommunens växel, har som främsta uppgift att ge kostnadsfri och oberoende råd till konsumenter i energifrågor. Information finns även att läsa på Energimyndighetens webbplats.

TILLGÅNG OCH EFTERFRÅGAN PÅVERKAR ELPRISET

Europa har i princip en gemensam elmarknad. Sett över hela året producerar Sverige mer el än vad som förbrukas och är därmed en stor exportör av el. Kapaciteten på överföringen av el (elnätet) gör att priset skiljer sig, inte bara mellan länder, utan också inom Sveriges fyra olika elområden. I södra delen av Sverige har relativt mycket elproduktion avvecklats och man har där fått priser som bestäms mer av de kontinentala priserna. I norra delen av Sverige bestäms priserna i större utsträckning av tillgång av vatten- och vindkraft.

Elpriset är i regel högre på vintern och lägre på sommaren då efterfrågan ökar när vädret blir kallare och fler är i behov av att värma upp sina fastigheter. När det sedan blir varmt ute är man inte längre i samma behov.

SKILLNADEN MELLAN ELNÄTSBOLAG OCH ELHANDELSBOLAG

Som nyinflyttad behöver du två avtal för att kunna få el.

Elnätsbolag underhåller elnät och ansvarar för att el når ut till hushåll. Då det endast finns ett elnätsbolag per område behöver du teckna elnätsavtal med ditt områdes nätägare för att få använda elnätet. Elnäten drivs i monopol och du kan därför inte påverka priset.

Till detta elnätsavtal behöver du teckna ett elhandelsavtal som köper elen du använder. Det finns många elhandelsbolag att välja bland och olika typer av avtal:

- Fast elpris - för den som vill veta exakt vad elpriset kommer att vara.
- Rörligt elpris - innebär förenklat att priset följer marknaden som kan gå upp och ner (fakturan baseras sedan på hur förbrukningsmönstret sett ut för kunder som har rörligt pris hos samma elhandelsbolag i ens elområde).
- Timprisavtal - för den som kan tänka sig att anpassa sin elanvändning till dygnets billigare timmar.

LJUS SOM HJÄLPER FÖTTERNA UPP I SOFFAN.

Låt ljuset sätta stämningen så att du kan koppla av.

WiZ

Fönster

TEXT Christoffer Johansson BILD Adobe Stock

Att byta fönster kan minska husets energibehov med flera tusenlappar. Vi har samlat goda råd och svar på vanliga frågeställningar kring fönsterbyte.

VARFÖR BYTER MAN FÖNSTER?

Det finns många anledningar och behov som föranleder byte av fönster. Det kan vara en fråga om att förebygga kallras, sänka husets uppvärmningskostnader, säkerhets-, praktiska- och/eller estetiska skäl.

VAD GÖR ENERGIEFFEKTIVA FÖNSTER?

Nya fönster sänker elförbrukningen och ger bättre inomhusklimat eftersom de är mer energieffektiva och har högre isoleringsförmåga än gamla fönster. Hur energieffektiva fönster är mäts i u-värde, där lägre värde betyder bättre isoleringsförmåga.

Exempel på u-värden:

- Gamla tvåglasfönster har u-värde 2,8-3,0
- Gamla treglasfönster har u-värde 1,8-2,0
- Nya energifönster har u-värde 1,2 eller lägre.

Fönster med högt u-värde är dåligt isolerade och ger kallras. Kallras gör att golv blir kalla från att luften inomhus kyls och faller nedåt – så att man känner sig frusen trots att det inomhus är över 20 °C. Med gamla fönster brukar besvär med kalla golv börja uppstå när utomhustemperaturen är strax över 0 °C. Nya energifönster klarar utomhustemperaturen ner till -20 °C utan att ge kallras.

FÖNSTER FÖR OLIKA BEHOV

I stället för att ha samma typ av fönster i hela huset kan det finnas skäl till olika typer för olika behov. Det kan exempelvis vara att ha fönster i söderläge som minskar värmen från solen eller fönster mot gatan som är extra ljudreducerande.

ALUMINIUM- ELLER TRÄFÖNSTER?

Aluminiumfönster är så gott som underhållsfria. De ger ett modernt intryck och är mycket tåliga för yttre påfrestningar.

För att få ett mer tidlöst intryck använder man ofta träfönster. De kräver lite mer underhåll och kan behöva målas om efter några år.

VILKA ÅRSTIDER KAN MAN BYTA FÖNSTER?

Man kan utan problem göra fönsterbyte året runt. På vintern är det däremot lämpligt att byta ett fönster i taget för att inte släppa in för mycket kyla samtidigt. Ett fönsterbyte går relativt fort.

FÖNSTER - EN VANLIG INGÅNG FÖR INBROTTSJUVAR

Vid inbrott genom fönster är det vanligaste tillvägagångssättet att inbrottstjuven slår ett hål i fönstret för att sedan sträcka in handen och öppna fönstret inifrån.

Det kan därför vara smart att byta ut vanliga haspar och fönstervred mot fönsterlås och läsbara handtag.

ENERGIBESPARING VID FÖNSTERBYTE

NYCKELTAL FÖR OLIKA ORTER

- Kiruna - 159
- Luleå - 133
- Umeå - 122
- Östersund - 122
- Gävle - 110
- Borlänge - 109
- Växjö - 90
- Stockholm - 89
- Göteborg - 83
- Malmö - 75

EXEMPEL

Ett hus i Stockholm (nyckeltal 89) har idag tvåglasfönster med u-värde 3,0. Fjorton fönster, med en sammanlagd yta av 20,2 m², byts till nya energieffektiva fönster med u-värde 1,2.

$3,0 - 1,2 = 1,8$
 $1,8 * 89 = 160,2 \text{ kWh/m}$
 $160,2 * 20,2 \text{ m}^2 = 3\,236 \text{ kWh}$

Fönsterbytet minskar husets energibehov med 3 236 kWh/år. Om energin kostar 1,5 kr kWh blir besparingen:
 $3\,236 * 1,5 = 4\,854 \text{ kr/år}.$

Golv

TEXT Emil Nielsen BILD Adobe Stock

Golv ger ofta rum en känsla och är basen till dess karaktär. Det ska vara snyggt, praktiskt och slittåligt.

VAR SKA MAN BÖRJA?

Det finns en uppsjö av olika golvtyper och golvkvalitéer i alla dess former. Allt från ljust till mörkt och grått till färgsprakande, robust och nött till högblankt och polerat. Att inreda hemmet är något som de flesta tycker är roligt.

Det är alltid bra att välja ett golv av hög kvalitet och med lång livslängd. Det gör kanske den initiala investeringen något högre men återbetalar sig ofta i längden - oavsett om du har tänkt att bo i huset länge eller sälja det och kan få ut ett högre pris. Ett golv med lång livslängd som man kan slipa och lacka om för att få som nytt är även bra ur miljösynpunkt.

Har man många kvadratmeter golv att fylla kan man för att vara ekonomisk fokusera på golv av högre kvalitet till de rum som får utstå mest slitage och välja billigare alternativ till övriga rum. Golv i hall, kök och vardagsrum är de som normalt har högst slitage.

ATT LÄGGA GOLV

Är man händig kan man lägga många av golvtyperna själv. Olika golv och underlag kräver olika förberedelser och yrkesskicklighet. Vissa material är tyngre och kräver en viss fysik. Beroende på val av golv kan man ibland lägga det ovanpå ett befintligt golv medan andra kräver ett noggrant förarbete innan golvläggning sker.

När man bestämt golv kan man utifrån sina förutsättningar och golvets svårighetsgrad bestämma om man ska anlita en hantverkare eller lägga det själv. På de flesta av golvtillverkarnas hemsidor finns bra information för att klara av att göra det själv.

HUR VÄLJER MAN?

Det är oftast bra att utgå från rummets ljusinsläpp och storlek. Större rum brukar ha större möjligheter för att kunna ta ut svängarna. En god idé är att beställa prover eller låna hem några plankor för att testa.

VAD ÄR ETT PARKETTGOV/KLICKGOV

Det som definierar parkettgolv är att det är slipbart och har således inte med mönster att göra eller huruvida om det är ett klickgolv eller inte. Det kan vara raka plankor eller ha mönster så som fiskbensparkett och holländskt förband.

Klickgolv används som benämning på en typ av golvbrädor som kan passas ihop som pusselbitar där varken lim, spik eller skruv behövs.

GOLVGUIDEN

MASSIVA TRÄGOV

Det som utmärker massiva trägolv är att det genomgående består av ett träslag. De kan variera i färg och hårdhet beroende på val av träslag. Pris påverkas av träslag samt plankans bredd och tjocklek. Den här typen av golv ger ett rejält intryck, kan slipas ett flertal gånger och ytbehandlas på olika sätt. Nackdelen är att det krymper/sväller beroende på luftfuktighet, är oftast dyrare än andra alternativ och att mjuka träslag lätt repas.

LAMELLPARKETT (MODERNT PARKETTGOV)

Lamellparkett är vanligtvis uppbyggt i tre skikt där toppskiktet består av trä. Det finns mängder med träslag att välja bland som ger olika färg och kan lackas för önskad känsla. En fördel med flerskiktat golv är att det reducerar golvets fuktrörelser. Lamellparkett har 2,5 - 4 mm toppskikt och går att slipa och lacka om så att det blir som nytt.

FANÉRGOLV

Även fanérgolv består av flera skikt för att motverka golvets fuktrörelser. Det kan ha olika ytbehandlingar såsom lack, UV-olja och naturolja. Nackdelen är att toppskiktet är för tunt för att slipas. Detta eftersom man brukar räkna med att cirka 0,5 - 1 mm försvinner vid slipning.

LAMINATGOV

Laminatgolv består oftast av tre skikt. Skillnaden jämfört med andra nämnda flerskiktade golven är att laminatgolv består av ett tjockare material i mittenskiktet med tunnare topp- och bottenskikt. Toppskikten består av ett förstärkt dekorpapper av laminat eller folie - och ibland extra ytskikt. Nackdelen med denna typ av konstruktion är att det krymper/sväller beroende på luftfuktighet. Ett laminatgolv kan inte slipas, oljas eller lackas om.

ÖVRIGT

Andra golvtyper som finns är bland annat skeppsgolv, bambu, kork, stengolv, granit, skiffer, sandsten, betong, vinyl och plast.

Hemlarm

TEXT Philip Bondei BILD Adobe Stock

Det finns många goda skäl att skaffa larm. Här går vi igenom hur man skyddar sig med hemlarm samt skillnaden mellan larmsystem.

FÖRHINDRA INBROTT OCH SKRÄM BORT TJUVEN

Dagens moderna larmsystem varnar vid inbrott, brand, rökbildning och vattenläckage. Med smarta tillägg kan man dessutom styra exempelvis belysning, dörrar och vissa elektriska apparater.

Hemlarm fyller flertalet funktioner. Det har dels till syfte att avskräcka tjuvar, uppmärksamma dig och larmcentralen när inbrott sker och förhindra inbrottstjuvar från att verka ostört med högljudda av sirener. Hur avancerat larmsystem man vill ha är både en ambitions- och en prisfråga. Det finns många olika varianter och utformanden.

EXEMPEL PÅ HUR MAN KAN SKYDDA SIG

Vetskapen om att hemlarm finns kan avskräcka från att inbrott inleds. Inbrottssäkra dörrar och fönster kan förhindra att inbrott sker. Med hjälp av lampor och apparater som sätts igång vid olika scenarion blir det svårt för en tjuv att avgöra om någon är bortrest eller inte. Övervakningskameror ger dig som husägare möjlighet att kontrollera status på distans och fånga eventuella gärningsmän på bild, vilket kan ge bra signalement för en polisutredning. Det finns även exempelvis glaskross-detektorer, magnetdetektorer och rörelsedetektorer som ytterligare både kan förebygga inbrott och ge tidiga

signaler om att inbrott pågår. Om inbrott ändå sker, gör hemlarmets sirener så att inbrottstjuven inte kan jobba ostört och blir tvungen att avlägsna sig snabbt.

Det är oftast en bra idé att investera i hemlarm och tillhörande inbrottsförebyggande komponenter till sitt hem.

SKILLNADEN MELLAN FRIKÖPTA LARM OCH ABONNEMANG

Abonnemangsbaserade larmsystem installeras av proffs medan man får installera friköpta larmsystem själv.

Ett friköpt larmsystem har högre startkostnad men ingen månadskostnad (önskar man uppkoppling mot larmcentral får man däremot betala en viss månadskostnad för det). Abonnemangsbaserat larmsystem har lägre startkostnad men en högre månadskostnad.

UPPKOPPLADE HEMLARM FRÅN VERISURE RÄDDAR LIV

Rökdetektorerna ① är ständigt övervakade av våra specialutbildade larmoperatörer. Med hjälp av videodetektorn ② ser larmoperatören vad som pågår och via larmpanelens röstfunktion ③ kan operatören vid en larmsituation prata med och hjälpa de personer som finns i huset.

1 RÖKDETEKTORER
Seriekopplade, så de larmar samtidigt i hela hemmet, med både tal och sirén. Övervakade dygnet runt av vår larmcentral som agerar direkt.
– När varje sekund räknas.

2 VIBRATIONSDETEKTOR
Larmar direkt om ett inbrottsförsök påbörjas.
– Vi upptäcker inbrottet innan det sker.

3 VIDEODETEKTOR
Rörelsedetektor med videokamera, skickar bilder av larmorsak till larmoperatören.
– Vi ser vad som har hänt.

ARLO – LIVEKAMERA
Du har full koll på vad som händer hemma. Live-streama, spela in video – direkt i appen.
– Kopplade till app och larmcentral 24/7.

ZEROVISION® (UNIK FÖR VERISURE)
Inbrottskydd med tjock rök för att tvinga ut inkräktare. Aktivieras av larmoperatör.
– Man kan inte stjäla det man inte kan se.

SMART PLUG
Styr lampor och andra elektriska apparater direkt i Verisure App eller enligt scheman.
– Styr ditt smarta hem med mobilen.

VERISURE APP
Enkelt att hålla koll på ditt hem. Vi lägger hela tiden till nya smarta tjänster.
– Ingår i larmtjänsten.

VERISURE GUARDIAN (UNIK FÖR VERISURE)
Med Check on me-tjänst och Verisure SOS-knapp i telefonen. Samt Silent Response – ett tyst larm med tyst åtgärd – direkt via Verisure app när du är i hemmet. Ta med dig tryggheten överallt.

VATTENDETEKTOR
Upptäcker vattenläckan i tid, så skadorna kan begränsas.
– Undvik kostsamma reparationer.

LARMDEKALER
Skyddet börjar utomhus med vår kända larmdekal som tydligt visar att huset är larmat.
– Avskräcker inbrottstjuvar.

ARLO VIDEO DOORBELL
Videosamtal med den som ringer på eller skicka ett förinspelat röstmeddelanden.
– Få notiser vid rörelse utanför dörren.

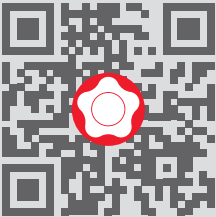
LARMPANEL MED RÖST (UNIK FÖR VERISURE)
Larma på och av med kod eller larmbricka. Skicka kontaktlarm till vår larmcentral. Larmoperatören kan prata direkt med den som är i hemmet när larmet löser ut.
– Ger snabbt rätt åtgärd.

Krypterad larmöverföring till larmcentralen både via mobilnät och via bredband.

VI SKYDDAR DET SOM BETYDER MEST

Våra specialutbildade larmoperatörer håller koll på ditt hem dygnet runt och agerar direkt om något skulle hända. Respons och åtgärd inom sekunder från att larmet löser ut – vi tillkallar **väktare, polis** och **räddningstjänst**.

Läs mer på
verisure.se/villaguiden

Instagram

Följ vår Instagram för att få mängder med tips, råd, smarta villafakta, delta i tävlingar och mycket annat.

Följ oss på
[@Villaguiden](#)

Källsortering

TEXT Elin Bisander BILD Adobe Stock

Att lägga rätt skräp på rätt plats är inte alltid så enkelt. Vad får man egentligen slänga direkt i soporna, vad kan komma till användning igen och vad skall sorteras?

VAD SKA MAN SLÄNGA I SOPPÅSEN?

Om man sorterar helt rätt så blir det inte så mycket kvar att placera i soppåsen. Här hamnar allt skräp som blir över när du sorterat ut farligt avfall, elavfall, grovavfall, förpackningar i plast, metall och papper samt trycksaker och tidningar. Exempel på vad man ska lägga i soppåsen är tamponger, bindor och blöjor men även cd-skivor, kattsand, kuvert, snus och cigaretter.

MATAV FALL BLIR BIOGAS OCH BIOGÖDSEL

Närmare 40 % av det som hamnar i soppåsen är matavfall. I många kommuner erbjuds därför sortering av matavfall och påsar för detta får man gratis. De finns som papperspåse eller som grön plastpåse och slängs i vanliga soptunnan och återvinns sedan till biogas och biogödsel. I dessa påsar kan du slänga skal och rester som klassas som mat samt hushållspapper.

KOMPOST: AVFALL = PLANTERINGSJORD

Kompostering är ett annat utmärkt sätt att ta hand om överblivet matavfall och trädgårdsavfall. Det organiska avfallet bryts ned på ett naturligt sätt av mikroorganismer. Efter mindre än ett år har avfallet blivit perfekt kompostjord som kan användas som planteringsjord. Återvinning när den är som bäst!

ÅTERVINNINGSTATIONEN HITTAR DU PÅ GATAN

Utplacerade i gatumiljön finns mängder med återvinningsstationer. Här slänger man färgade glasförpackningar, ofärgade glasförpackningar, metallförpackningar, pappersförpackningar, plastförpackningar samt tidningar och trycksaker. Dessa slängs i olika kärl. På de flesta återvinningsstationer finns även möjlighet att lämna in gamla batterier.

MILJÖSTATIONEN - EN DEL AV BENSINSTATIONEN

På miljöstationen kan du lämna farligt avfall, ljuskällor och batterier som inte bör slängas direkt i soppåsen. Oftast finns dessa vid bensinstationer och nyckeln lånas av personal på plats. Det finns även ett antal miljöstationer i gatumiljö, dessa är automatiska. Det finns även miljöstationer på återvinningscentraler om man hellre vill besöka en sådan.

ÅTERVINNINGCENTRALEN

På återvinningscentralen kan du lämna grovavfall, elektronik, vitvaror och farligt avfall. Här finns hjälp att få om man är osäker på i vilken container man ska slänga sitt avfall. Saker som kan användas igen lämnas in i ”återbruket” som finns på varje återvinningscentral. Det som du inte längre behöver kanske kommer väl till pass hos någon annan. Återvinningscentralerna har sina egna öppettider, vilka kan vara bra att kolla upp innan man packar släpet och far iväg.

Kök

TEXT Elin Bisander BILD Adobe Stock

Hemmets hjärta brukar man kalla rummet där man lagar mat, äter och umgås. Hur skapar man köket som både är ombonat och mysigt men även praktiskt?

Det är viktigt att man trivs i sitt kök samtidigt som rummet ska vara en funktionell arbetsplats. Därför är det många viktiga beslut att fatta inför en köksrenovering. Oavsett om man gör det själv eller lejer bort arbetet är det både ett kostsamt och tidsödande projekt. Något att fundera på är vad man själv kan göra och vad man behöver professionell hjälp till – på så vis kan man få sitt dröm-kök utan att bli helt ruinerad.

KÖKETS TRIANGEL

När man planerar sitt kök kan man utgå från den så kallade ”kökstriangeln”. Principen går ut på att den som arbetar i köket alltid ska kunna ta sig mellan de tre olika punkterna kyl, ugn/spis och vask. De bör ligga nära varandra och inte finnas några hinder emellan. Lyckas man få till detta har man en bra start.

RENOVERA SJÄLV ELLER ANLITA HANTVERKARE?

Saknar du utbildning inom de områden en köksrenovering kräver såsom snickeri, VVS, el kakel och så vidare, kan det vara en god idé att anlita en hantverkare. Offerter kan skilja sig mycket åt i pris och vara väl värda att jämföra. Glöm inte heller att fråga efter referenser, de allra flesta seriösa företagen lämnar gladeligen ut dessa. Tidsåtgång för arbetet bör du få en uppskattning på innan renoveringen startar, dock kan det vara klokt att räkna med att det tar lite längre tid än du fått angivet. Även priset är bra att komma överens om på förhand så att det hela inte slutar med en kalldusch. Det är värt

att jämföra olika köksentreprenörer och på så vis kunna uppskatta vad din köksrenovering kostar i tid och pengar.

VAD KOSTAR KALASET?

Variationen för vad det kostar att renovera ett kök är enorm. Det beror dels på hur stort köket är och på hur enkelt eller exklusivt man vill ha det. Det finns ett beslut du dock behöver göra innan hela processen drar igång, och det är att ta ställning till om du vill dra nya vatten- och avloppsledningar eller behålla befintliga rör. Om du bestämmer dig för att ha kvar diskho och avlopp på befintlig plats sparar du både tid och pengar men du begränsas i kreativitet och idéer för hur köket ska utformas.

Arbetskostnad för köksrenovering får man göra rotavdrag för med upp till 50 000 kr per person och år, 30 % av arbetskostnaden får dras av. Utöver detta tillkommer förstås materialkostnaden, och är den kostnad du kan påverka allra mest själv genom de val du gör för ditt kök.

LJUSET ÄR A OCH O

Ljussättning går i viss mån att ändra efter att köket är klart men det kan vara bra att ha en vision redan från början. Det blir sällan snyggt med nödlösningar och efterkonstruktioner och blir en onödig kostnad. Prata med snickare och elektriker så att alla parter är införd med vad du vill få ut av belysningen i ditt kök.

Välj en
bänkskiva
som klarar
det mesta.

Våra kök är
noggrant testade för
att hålla länge.
Med lång garantitid.

Målning

TEXT Jesper Rådefjäll BILD Adobe Stock

Ska du måla om fasaden eller dina väggar? Det är ett enkelt sätt att fräscha upp ditt hem. För att du ska få ett bra slutresultat har vi samlat några målartips.

INNAN DU BÖRJAR MÅLA VÄGGAR

Ett ordentligt förarbete är viktigt. Detta för att få ett så bra slutresultat som möjligt och slippa onödigt merarbete i efterhand.

1. Rengör väggarna

Börja med att avlägsna smuts och fett med hjälp av målartvätt. Detta gör att färgen sedan fäster bättre.

2. Skydda golv och lister

Använd täckpapp för att skydda golv och maskeringstejp för att skydda lister, strömbrytare, vägguttag och fönster.

3. Plana ut ojämna väggar

Börja med att skrapa bort gammal färg samt spackla ojämnheter och skruvhål. Finns sprickor kan du använda fogmassa. Se till att sedan jämna ut ytan och slipa där det behövs. Komplettera gärna med renoveringstapet som snabbt och enkelt ger släta underlag för tapetsering och målning.

MÅLA EN VÄGG ÅT GÅNGEN

Genom att måla en vägg åt gången hinner färgen på väggen inte torka medan du målar. Då får du ett enhetligt resultat. Se till att alltid måla i samma riktning för bästa resultat.

BÖRJ MED VINKELPENSEL, SEDAN ROLLER

Använd vinkelpensel för att måla längs lister, hörn, strömbrytare och vägguttag. Sedan använder du roller för att måla resterande partier. Upprepa detta på en vägg i taget och låt färgen sedan torka. Torktiden står på färgburken och är du osäker bör du låta färgen torka i 24 timmar. Ge det hellre för mycket tid än för lite.

ANDRA STRYKNING

När färgen på väggarna har torkat gör man en andra strykning med färg. Använd mycket färg i rollern för att undvika att väggen blir flammig.

PENSELGUIDEN

FASADPENSEL

Som namnet avslöjar lämpar sig fasadpenseln för husfasader. Den är slitstark, har större tjocklek än ”vanliga penslar” och fångar upp mycket färg varje gång du doppar den i burken. Tänk på att välja en fasadpensel som passar mellan läkten om du har lockläkt på din panel. Förlängningsskaft till fasadpenseln gör att du sparar både tid och rygg.

LACKPENSEL

Används för att måla dörrar och finare snickerier. För små ytor med mycket detaljer väljer du en pensel med mindre bredd. För större och flata ytor väljer du en pensel med större bredd. Det finns raka och snedställda lackpenslar. Den senare används när du önskar mer exakt precision.

OVALPENSEL

Lämplig för precisionsmålning och används för att måla dörrar, fönster och snickerier. Får med sig mer färg i varje dopp än precisionspenseln.

ROLLER

Används för att få en jämn yta/struktur när du målar större ytor. Använd rollers med kortare lugg för att ge slätare yta och med längre lugg för att ge mer struktur. Finns förlängningsskaft.

RUNDPENSEL

Är rundformad och ger bra precision. Fungerar bra till att måla spröjs.

VINKELPENSEL

Används för att måla svåråtkomliga ytor och hörn. Vinkeln gör målningen mer skonsam. Passar bra på såväl vägg, golv, tak som fasad och terrass.

En fasadfärg som består.

Letar du efter rätt färg till ditt hus? Oavsett vilken nyans du föredrar har vi färgen som får din fasad att se vacker ut länge. Bestå Brilljant är vår fylligaste täckfärg och ger ett väderbeständigt skydd som håller i många år. Du hittar den hos din närmaste återförsäljare. Läs mer på alcro.se

Välj färg. Sen kulör.

Pool

TEXT Christoffer Johansson BILD Adobe Stock

*Poolen är en naturlig samlingsplats för familj och vänner.
För många en ovärderlig plats för lek, avkoppling och motion.*

UTOMHUSPOOL

Det finns utomhuspooler i alla möjliga former och storlekar - de allra vanligaste är rektangulära, runda eller åttaformade. Tomtens läge och eventuell sluttning påverkar sedan huruvida poolen kan installeras under eller ovan mark. Syfte och budget påverkar storleken. Ju fler personer som är tänkt att använda poolen samtidigt, desto större behöver den givetvis vara. Utseende på poolvatten kan påverkas genom val av poolduk. Denna poolduk kallas också för liner.

Förutom att stommen behöver få plats så är det väldigt trevligt om poolen är placerad efter önskemål gällande utsikt, insyn, vindskydd och solläge. Om det ska finnas plats för umgänge och avkoppling vid sidan av poolen är ett kompletterande trädäck en smidig lösning. Här brukar många vilja ha plats för solstolar och avkoppling. Trädäck kan ta en del plats, så se till att ta det i beräkningen när du planerar för pool.

Överväger du att placera poolen nära tomtgränsen kan det behövas ett bygglov för konstruktionen.

INOMHUSPOOL

Fördelen med inomhuspool är att den kan användas året runt och i alla väder, vilket kan vara en viktig aspekt för den som använder den i exempelvis motionsyfte. Att bygga inomhuspool kräver däremot mer förberedelser och är vanligen platsbyggd, då stommen i högre utsträckning behöver anpassas efter de förutsättningar huset har. Det betyder att kostnaden normalt blir högre än för utomhuspool.

UPPVÄRMNING, UNDERHÅLL OCH RENGÖRING

Klimatet i Sverige gör att många väljer att installera ett värmesystem för att värma upp vattnet i poolen. Det finns några alternativ:

- Elvärmare har hög effekt, låg inköpskostnad, hög driftkostnad
- Poolvärmepump har medel effekt, hög inköpskostnad, låg driftkostnad
- Solfångare har låg effekt, låg inköpskostnad, låg driftkostnad
- Växelvärmare (berg- eller jordvärme) har medel effekt, låg inköpskostnad, låg driftkostnad

Renovering

TEXT Christoffer Johansson

En renovering, liten som stor, kan skapa den hemkänsla du inte upplevt innan. Men för många finns även en förhoppning och en tanke att renoveringen ska öka vinsten vid framtida försäljning. Detta är helt rimligt och bör ej underskattas.

PLANERING

En ordentlig plan är a och o för att renoveringsresultatet ska motsvara dina förväntningar i högsta möjliga mån. Genom att göra en ordentlig planering får du det tydligt vad som ska göras, av vem och när. Det är även fördelaktigt att bryta ner kostnaden för renoveringens olika delar för att se om budgeteringen är rimlig eller behöver ändras. En välutvecklad planering minimerar även risken för eventuella misstag som kostar onödiga pengar. Budgetera dock ändå gärna 10 % extra för oförutsedda och oplanerade kostnader/utgifter.

Börja här:

1. Planering – vad ska göras och vem ska göra det?
2. Tidsplan – när ska respektive steg göras? Vilka moment riskerar att försenas?
3. Budget – vad kostar respektive etapp?

ÖKA VÄRDET PÅ HUSET

Vissa saker bör prioriteras om du har en framtida husförsäljning i åtanke. Detta för att många vanligtvis är beredda att betala mer för att flytta in i ett hus som har:

- Fräscha ytskikt
- Nytt badrum
- Rent kök
- Bra isolering
- En fin trädgård

Fundera på vilka husets potentiella köpare är. Vill de köpa ett toppmodernt hus eller vill de renovera själva? I lite äldre hus finns det många köpare som gärna vill sätta sin egen prägel, och då kanske du kan nöja dig med någon av ovan nämnda punkter.

KOSTNADER

Kostnaden för din renovering beror på vad som ska göras och dess omfattning. Faktorer som påverkar var i spannet du hamnar är valet av prisklass på material samt om du ska göra mesta delen av jobbet själv eller anlita hantverkare. Tänk dock på att vissa moment behöver överlåtas till en fackman om du själv inte arbetar som sådan.

Kostnadsexempel innan avdrag (inkluderat medelnivå på material och storlek samt anlitat arbete):

- Anlägga pool	350-700 tkr
- Bygga altan	20-40 tkr
- Bygga uterum	250-350 tkr
- Installera solceller (yta på 50 m²)	150-175 tkr
- Renovera av tak	120-200 tkr
- Totalrenovera badrum	150-200 tkr
- Totalrenovera bostad	15-20 tkr/m²
- Totalrenovera gästtoalett	40-80 tkr

LÅNA PENGAR

Att renovera är dyrt och det är inte ovanligt att man behöver låna för att ha råd med det man vill göra. De två vanligaste sätten att låna pengar är antingen genom ett renoveringslån (blancolån) eller utökning av det befintliga bolånet.

Ett blancolån innebär att du inte behöver pantsätta din bostad. Utökning av ditt befintliga bolån innebär i motsats att din bostad utgör säkerheten för lånet. Vilket av dem du kan välja beror på hur din ekonomiska situation ser ut. Blancolån har generellt sett något högre ränta men är inte beroende av att det finns utrymme att belåna fastigheten.

Lån & Spar Bank

Skapa ditt drömhjem

Bra finansiering är grunden

När du vill skapa ditt drömhjem har vi lån som tar dig hela vägen. Oavsett om du drömmer om att göra om köket, förnya badrummet eller bygga pool kan vi hjälpa dig med finansieringen. Hos Lån & Spar Bank ansöker du om lån till en av marknadens lägsta räntor. För att du ska vara säker på att du inte betalar för mycket på ditt lån erbjuder vi dessutom en räntegaranti.

Ansök idag!
www.lsb.se

Ring: 040-205 600
Effektiv ränta per 2022-08-17 3,62 %

Rot- & rutavdrag

TEXT Johan Sandwall

ROT står för reparation, ombyggnad och tillbyggnad. RUT är en akronym för rengöring, underhåll och tvätt. Vi går igenom reglerna för avdragen inom båda dessa områden.

HUR FUNGERAR ROT- & RUTAVDRAG?

Rot- och rutavdragen är en skattesubvention, alltså ett avdrag, som ges till privatpersoner för arbetskostnaden vid inköp av vissa typer av tjänster. Detta kan exempelvis vara för nyinstallation och vid byte av värmepump, renovering av kök, städning i hemmet eller installation av fiberutrustning.

SÅ MYCKET DU KAN FÅ I ROT/RUTAVDRAG 2021

Rot- och rutavdraget får gemensamt uppgå till max 50 000 kr per person och år. Det är således inte knutet till en bostad, utan flera personer kan få avdrag i samma bostad. En person kan få rotavdrag med som mest 30 % och rutavdrag med som mest 50 %.

I budgetpropositionen för 2021 föreslår regeringen att det sammanlagda taket för rut- och rotavdraget ska höjas till 75 000 kr per person och år. Rotavdraget får uppgå till högst 50 000 kr. Samtidigt föreslås att rutavdraget utvidgas med ytterligare fyra tjänster.

TJÄNSTER DU KAN FÅ ROTAVDRAG FÖR

- Bygg – reparera och underhålla
- Bygg – bygga om och bygga till
- El
- Glas och plåt
- Gräv- och markarbete
- Murning och sotning
- Målning och tapetsering
- Rengöring
- VVS

TJÄNSTER DU KAN FÅ RUTAVDRAG FÖR

- Passa barn
- Fiber- och it-tjänster
- Flytta och packa
- Ta hand om en person och ge omsorg
- Reparera vitvaror
- Skotta snö
- Städa
- Tvätta, laga och sy
- Trädgårdsarbete – fälla och beskära träd
- Trädgårdsarbete – underhålla, klippa och gräva

VILLKOR FÖR ROT/RUTAVDRAG

- Du måste ha fyllt minst 18 år vid beskattningsårets utgång
- Du är bosatt i Sverige eller betalar skatt i Sverige för minst 90 procent av din totala inkomst
- Du måste ha betalat för arbetet före årsskiftet för att avdraget ska komma med i din deklaration året efter
- Du ska ha rot-/rutavdrag kvar att utnyttja
- Du måste betala tillräckligt med skatt för att kunna få dra av för rot-/rutarbete
- Ett dödsbo kan få rot-/rutavdrag men enbart för arbete som är utfört före dödsfallet

När det gäller rotavdrag så ska arbetet utföras i ett småhus som du äger och bor i. Du ska äga bostaden under den period som arbetet utförs. Du ska helt eller delvis bo i bostaden där arbetet utförs. Ingen annan än du, den du är gift eller sambo med, dina hemmavarande barn eller din förälder får bo i bostaden. Det gäller även fritidshus och bostäder där du bara bor ibland. Om du har dubbel bosättning räknas båda bostäderna som din bostad och tillhör ditt hushåll. Om småhuset är yngre än fem år får arbetet endast syfta till att återställa småhuset till skicket det var i från början.

För rutavdrag måste du helt eller delvis bo i bostaden där tjänsten utförs. Även fritidshus eller en stuga som du äger eller hyr för kortare eller längre tid räknas som bostad. Du behöver inte äga bostaden som du bor i för att ha rätt till rutavdrag. Om du har dubbel bosättning räknas båda bostäderna som bostad.

VILKA FÅR UTFÖRA ROTAVDRAGSTJÄNSTER ÅT DIG

Utföraren behöver inneha F- eller A-skattsedel, annars kommer avdraget inte att godkännas av Skatteverket. Det är du som beställare som är skyldig att undersöka att utföraren innehar giltig F- eller A-skattsedel för att inte riskera att bli utan avdrag. Utföraren, eller företaget i fråga, får inte heller vara släkt med dig.

Källa: Skatteverket

TILLVERKAT I SVERIGE
SEDAN 1929

BALLINGSLÖV ÄR MER ÄN 90 ÅR AV KÖK

90 år av kök är nästan ett sekel av vardagshistoria. Sedan vi började bygga kök i Ballingslöv har människor bakat radiokakor, installerat mikrovågsugnar, återupptäckt filterkaffet och fortsatt sökandet efter den perfekta koktiden för ett ägg.

I våra kök samsas vardagsglädjen med festhumöret, erfarenheten med innovationen. För ett kök är ingenting utan människorna som använder det. De som leker i det, äter, städar, grälar och blir sams igen.

Det är för deras skull vi fortfarande vill bygga tidernas bästa kök i fabriken i Ballingslöv.

Ballingslöv®
vardagsglädje

Smarta hem

TEXT Philip Bondei BILD Adobe Stock

Att ha fjärråtkomst till elektronik via mobilen och med röststyrning är både bekvämt och ger en ökad trygghet. Vi tar dig igenom elektronik för det smarta hemmet.

VAD ÄR SMART ELEKTRONIK?

Smart elektronik gör vardagen enklare. Det syftar till att göra hemmet effektivare, bekvämare, tryggare och roligare. Det är både kul för teknikintresserade och en riktig wow-faktor för den som vill imponera på sina nära och kära. Dessutom kan man som exempel sänka strömförbrukningen, optimera inomhusklimatet och vara proaktiv inför potentiella olyckor och inbrott.

HUR KAN DET FUNGERA?

Det mest grundläggande är belysning som går att styra på smarta sätt men det finns även mycket annat.

Exempel på en praktisk situation är om du eller någon familjemedlem glömt sin nyckel. Då kan du som har ett smart dörrlås låsa upp ytterdörren via mobilen. Samma funktion är också praktisk om du väntar på ett paket eller en hantverkare. Du kan enkelt släppa in personen och har du även övervakningskameror kan du se vad som görs.

VAD ÄR HELAUTOMATION?

Utöver att kunna styra produkter via rösten eller telefonen kan man sätta upp att belysning, luftkonditionering, solskydd, robotdamsugare och många andra saker startar en förbestämd tidpunkt eller vid en viss händelse. Som exempel kan robotdamsugaren städa när man är iväg på jobbet och markiser/persienner aktiveras utifrån parametrar som sol, regn, vind och inomhus- respektive utomhustemperatur.

VAD BEHÖVER DU TÄNKA PÅ?

Det behöver inte vara särskilt svårt att komma igång med grunderna i ett smart hem och det finns oftast bra hjälp att få från återförsäljare. Vill man ha hjälp med installation är det praktiskt att ta hjälp av en tekniker. Det kan man dessutom få rutavdrag för.

URVAL AV OMRÅDEN FÖR SMARTA PRODUKTER

Det finns många smarta produkter på marknaden. Fråga gärna återförsäljaren om fler tips.

- Belysning
- Brandvarnare/rökdetektor
- Dörrar
- Element
- Elförbrukning
- Hemlarm
- Högtalare
- Kameraövervakning
- Luftkvalitet
- Personvåg
- Robotdamsugare
- Solskydd
- Temperatur
- TV
- Vitvaror
- Väderstation
- Värmepumpskontroll

TA HJÄLP AV EN HEMTEKNIKER!

50%
RUT-AVDRAG!

Våra hem blir allt smartare och idag kan du styra allt från köksbelysningen till garageporten med röstkommandon och smartphone-appar. Våra hemtekniker hjälper till med allt från montering, installation till felsökning, allt som gör det enkelt för dig att göra ditt hem smartare.

Läs mer på www.elgiganten.se/hemtekniker

FRÅGA
OSS

ELGIGANTEN

Solceller

TEXT Johan Sandwall BILD Adobe Stock

Solpaneler som kompletterande energikälla blir vanligare. Det ökar värdet på huset, är miljövänligt och kräver nästan inget underhåll.

HUR FUNGERAR SOLCELLER?

Enskilda solceller bildar tillsammans större solpaneler. De monteras vanligtvis på fastighetens tak och producerar som mest el om de monteras i söderläge. Att montera åt öst producerar mer el under morgonen och åt väst producerar mer el under kvällen.

När solstrålar träffar solcellerna uppstår elektrisk spänning mellan fram- och baksidan. Detta skapar likström. Genom att använda en växelriktare kan likström omvandlas till växelström, som sedan används för elkonsumtion i hushållet.

PRODUKTION OCH UNDERHÅLL

Solceller producerar mest el en klar dag under sommarhalvåret. Under molniga dagar producerar solcellerna fortfarande el - men betydligt mindre. Vinterhalvåret, när det är färre soltimmar, produceras också mindre el.

Löv blåser lätt av solceller som är vinklade och regn gör rent efter fågelspillning och pollen. Solpaneler kräver därför nästan inget underhåll. Vill du rengöra panelerna använder du vatten tillsammans med specialtvättmedel och en svamp eller trasa som inte repar ytan.

ENKELT ATT FÅ EN ÖVERBLICK AV ELPRODUKTIONEN

Installerar du en växelriktare med wifi kan du övervaka elproduktionen i realtid, exempelvis i mobilen.

ÄR INVESTERINGEN EKONOMISKT FÖRSVARBAR?

I dagens ränteläge kostar en investering i solpaneler omkring 200 - 300 kr/mån. Då solceller kan sänka din elkostnad med 500 - 1 000 kr/mån är den lönsam redan från dag ett, även om det sedan tar ungefär 10 år att få tillbaka satsat kapital.

SOLCELLER ÖKAR VÄRDET PÅ HUSET

En undersökning från Sveriges lantbruksuniversitet visar att en solcellsanläggning på taket ökar värdet på hus med i snitt hela 14 %. Studien omfattar 50 000 husförsäljningar varav 8 000 med solcellsinstallationer.

MÖJLIGHET ATT "SPARA" ELLER SÄLJA ÖVERSKOTTSEL

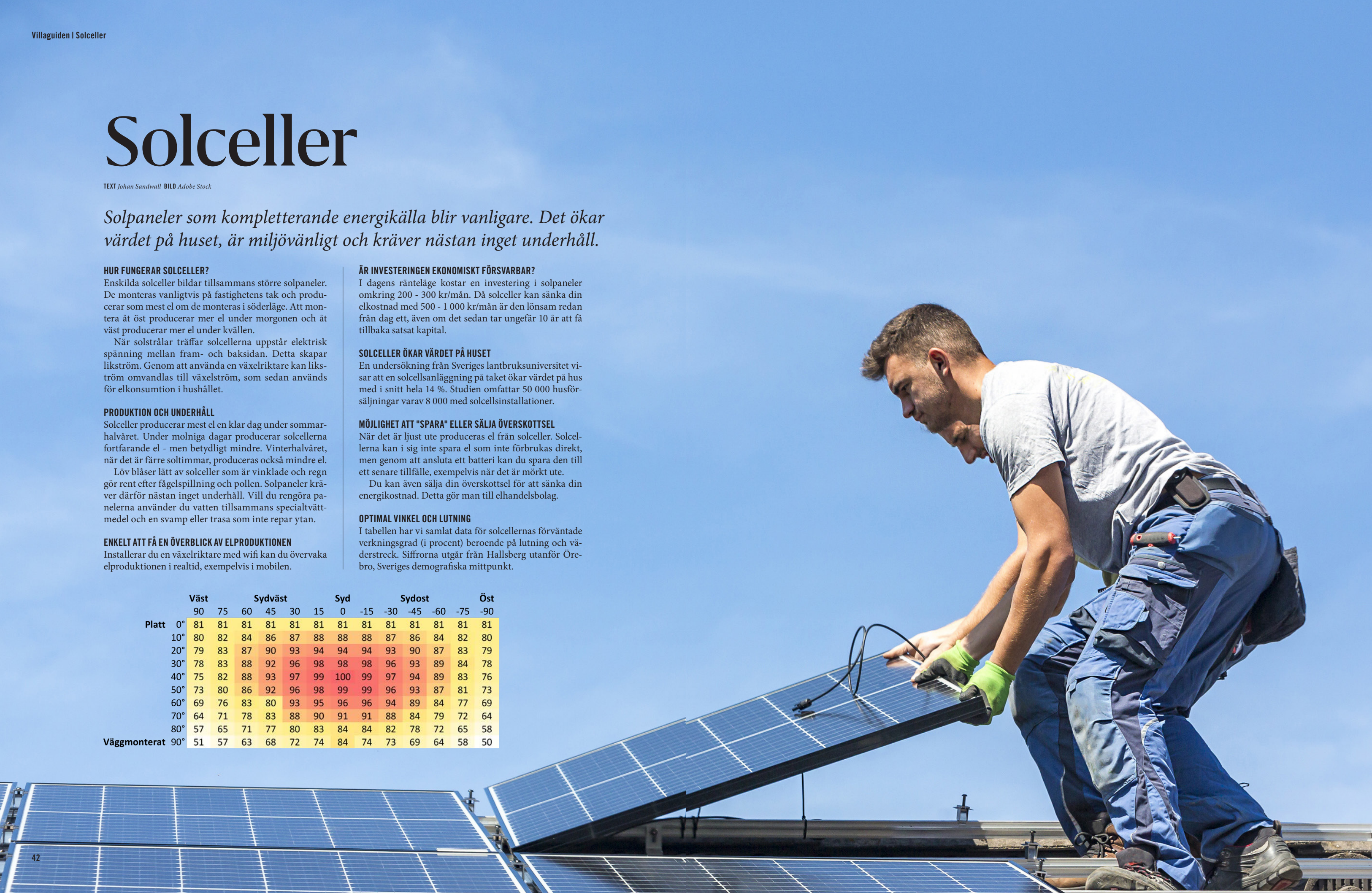
När det är ljust ute produceras el från solceller. Solcellerna kan i sig inte spara el som inte förbrukas direkt, men genom att ansluta ett batteri kan du spara den till ett senare tillfälle, exempelvis när det är mörkt ute.

Du kan även sälja din överskottsel för att sänka din energikostnad. Detta gör man till elhandelsbolag.

OPTIMAL VINKEL OCH LUTNING

I tabellen har vi samlat data för solcellernas förväntade verkningsgrad (i procent) beroende på lutning och väderstreck. Siffrorna utgår från Hallsberg utanför Örebro, Sveriges demografiska mittpunkt.

		Väst		Sydväst			Syd		Sydost				Öst	
		90	75	60	45	30	15	0	-15	-30	-45	-60	-75	-90
Platt	0°	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81	81
	10°	80	82	84	86	87	88	88	88	87	86	84	82	80
	20°	79	83	87	90	93	94	94	94	93	90	87	83	79
	30°	78	83	88	92	96	98	98	98	96	93	89	84	78
	40°	75	82	88	93	97	99	100	99	97	94	89	83	76
	50°	73	80	86	92	96	98	99	99	96	93	87	81	73
	60°	69	76	83	80	93	95	96	96	94	89	84	77	69
	70°	64	71	78	83	88	90	91	91	88	84	79	72	64
	80°	57	65	71	77	80	83	84	84	82	78	72	65	58
Väggmonterat	90°	51	57	63	68	72	74	84	74	73	69	64	58	50

Trädgård

TEXT Elin Bisander BILD Adobe Stock

Tar du hand om din gräsmatta på rätt sätt så kommer den både att se bra ut och hålla längre.

Oavsett om tomten är stor eller liten så är det oftast förvånansvärt mycket som ska tas omhand. Ogräs växer som... ogräs, och gräsmattan ska klippas. Olika årstider medför olika slags arbeten och till din trädgård kan du behöva redskap för att hantera snö, jord, gräs, löv, växtlighet och annat.

EN TRÄDGÅRD FÖR LEK ELLER GRILLFEST?

Vad trädgården ska användas till är a och o att fundera igenom – vilka aktiviteter ska kunna utföras och hur ska ytorna fördelas? Många väljer att dela upp tomten så att en del är till för lek och spel, en annan del för umgänge och mys, och en tredje del för odling och rabatter.

Uteplatserna placerar man ofta i anslutning till husets olika entréer av praktiska skäl men ibland kan det finnas skäl att lägga en uteplats mitt ute i trädgården – kanske finns just på den platsen den fantastiska kvällssolen som man inte vill gå miste om? Lägg tid innan planering på att känna in tomten, var trivs du bäst och vilka platser av trädgården lämpar sig till vad?

MYCKET ELLER LITE TRÄDGÅRDSARBETE?

En välskött trädgård drömmer många om, men långt ifrån lika många vill utföra allt arbete som det kräver. Det går att på så vis välja växter och dekorationer utifrån ambitionsnivå. Om du reser mycket kan det vara en bra idé att skapa en trädgård som inte behöver så mycket omsorg under de perioder du inte är på plats. Fina marktäckare kan vara ett bra alternativ för den som gillar rabatter men inte att lägga så mycket tid på dem.

HUR OFTA KLIPPER MAN GRÄSET?

Under våren bör gräset i regel klippas 1-2 gånger i veckan. När det blir sommarvarmt minskar gräsets tillväxt och man behöver inte längre klippa gräsmattan lika frekvent. Mot hösten när löven börjar falla är det viktigt att kratta bort dessa för att undvika att gräset kvävs.

En tumregel är att inte klippa mer än en tredjedel av höjden per klippningstillfälle. Gör du detta - klipper du antingen för sällan eller för mycket per tillfälle. För att få en grön och fin gräsmatta rekommenderas att inte heller klippa gräset för kort - en stråhöjd omkring 3-4 centimeter brukar vara lagom. Många tycker att det är väldigt behändigt med robotgräsklippare som säkert talar för att gräsmattan klipps ofta och regelbundet, även när man är bortrest.

Är det torrt väder behöver man vattna gräsmattan. Man kan med fördel vattna gräsmattan på morgonen eller kvällen när avdunstningen är som minst.

DÅ KLIPPER DU GRÄSMATTAN INFÖR VINTERVILAN

Beroende på var i landet du bor slutar gräset att växa vid olika tid på året. Vid 7-8 graders temperatur eller vid nattfrossa är det dags att klippa gräset en sista gång för året.

När man klipper inför vintern är det viktigt att kratta bort löv och annat så att det inte bildas mossor. Rekommenderad stråhöjd är 4-5 centimeter, detta för att gräset ska klara sig till våren.

Gör din gräsmatta bättre

Ett smartare sätt att klippa gräset

Husqvarna Automower® tar din gräsmatta till nästa nivå. Med hjälp av GPS-stödd navigering och inbyggda sensorer anpassar den klippningen efter väderförhållande och form på just din gräsmatta. Och ger en perfekt klippt gräsmatta, varje dag.

Upptäck vårt sortiment av intelligenta robotgräsklippare på husqvarna.com/automower

HUSQVARNA AUTOMOWER®

Uppvärmning

TEXT Christoffer Johansson BILD Adobe Stock

Finns det något värre än att frysa? Kanske att betala höga räkningar? Läs våra tips så kan du slippa undan båda delarna.

Boendes i villa kan du räkna med att minst hälften av elräkningen utförs av att värma upp huset. Utöver pengafrågan är även trivsel, klimatpåverkan och enkelhet faktorer att väga in i valet av uppvärmningsmetod. Kanske är det dags att byta till ett smartare sätt att värma upp ditt hem?

DIREKTVERKANDE EL

Att använda direktverkande el som uppvärmningskälla innebär lokal uppvärmning bestående av elektriska resistorer. Dessa avger värme direkt till rummen och kopplas direkt till elnätet. Systemet blev populärt på 70-talet när det fanns gott om billig el men anses idag vara relativt dyrt. Här kan du ofta göra stora besparingar över tid genom att byta till ett annat sätt att skaffa värme till huset.

FJÄRRVÄRME

Fjärrvärme produceras i en central produktionsanläggning där varmvatten distribueras genom rörsystem under marken ut till hushåll i Sverige. Fjärrvärme kräver litet underhåll av slutanvändaren. Det är däremot inte alla områden i Sverige som är anslutna till ett fjärrvärmenät.

PANNOR

Vatten värms lokalt i en panna och värmen fördelas ut med ett radiatorsystem. Det finns olika sorters värme pannor i varierande storlekar. Här följer några vanliga exempel:

- Elpanna
- Flispanna
- Kombinationspanna
- Oljepanna
- Pelletspanna
- Vedpanna

VÄRMEPUMP

En värmepump är en anordning som förflyttar värme från ett ställe till ett annat. Om du har ett hus som använder direktverkande el kan du antagligen göra stora besparingar på att investera i en värmepump. Läs mer i vårt avsnitt om Värmepumpar.

KOMPLETTERANDE VÄRMEKÄLLOR

Det finns roligare saker att lägga pengar på än elräkningar. En kompletterande värmekälla kan ofta minska dina uppvärmningskostnader.

GOLVVÄRME

Få saker är så behagliga som att gå på varma golv när temperaturen kryper nedåt. Golvvärme möjliggör lägre inomhustemperatur med bibehållen komfort, vilket gör - mot vad många tror - att man kan spara några slantar. Golvvärme ersätter radiatorerna och man kan möblera rummen friare. Varma fötter ger en upplevelse av den faktiska temperaturen och värme stiger.

KAMIN

Genom att elda ved i en braskamin, kakelugn, vedspis eller annan typ får du upp värmen i hemmet. Att elda kräver däremot återkommande påfyllning av ved. Ett alternativ är kaminen som eldas med pellets - eldningen sker automatiskt och påfyllning av pellets är glesare.

Placerar du en kaminfläkt ovanpå kaminen eller vedspisen får du bättre värmefördelning. Fläkten drivs helt av kaminens värme och sprider den ut i rummet, istället för att stiga.

LUFTVÄRMEPUMP

Luftvärmepumpen utnyttjar utomhusluft som värms upp under tryck och blåses in till huset.

SOLCELLER

Solenergi kan med fördel kombineras med flera uppvärmningsmetoder. Exempelvis kan solceller som driva en värmepump.

VÄRMEFLÄKT

När du snabbt vill värma upp ett litet område är en värmefläkt en smidig lösning. Den är portabel och enkel att använda. Att återkommande använda värmefläkt för uppvärmning blir snabbt väldigt dyrt, då den förbrukar mycket el.

Verktyg & redskap

TEXT Elin Bisander BILD Adobe Stock

Spika, såga, hamra, borra. I ett hus finns det alltid något som behöver fixas. Vilka verktyg behöver du? Vi hjälper dig!

En hammare kan användas i tid och otid, en sticksåg däremot kanske inte används lika frekvent. Det kan vara bra att ha en grunduppsättning med verktyg som man utökar efterhand.

VERKTYGSUPPSÄTTNING OCH FÖRVARING

Verktyg ter sig inte speciellt dyra om man betraktar dem enskilt. Däremot har en hel verktygsuppsättning ett högt samlat värde och bör därför förvaras både säkert och skonsamt. Detta för att verktygens effektivitet ska bibehållas och ha en lång livslängd. Likaså är det klokt att ha verktygen organiserade så att man enkelt hittar det man letar efter.

Många inser för eller senare att man behöver något slags förvaringssystem. En traditionell verktygslåda rymmer mindre verktyg och prylar såsom spikar, skruvar och pluggar. Denna är smidig att bära med sig när man förflyttar sig i huset. Större verktyg och redskap har man ofta ordnade i en mer fast förvaring. En perforerad väggplåt med krokar, slanghyllor och kopphållare är praktisk att hänga upp verktyg på som inte får plats i verktygslådan. För smådetaljer som finns i många utföranden och storlekar kan ett förvaringsskåp med utdragbara lådor vara lämpligt.

Två viktiga saker: Förvara alltid verktyg torrt och på sådant sätt att husdjur och barn inte kan skada sig.

KÖPA ELLER HYRA?

Om man behöver en bormaskin till ett hemmaprojekt men inte har ekonomi att inhandla en bra sådan kan det vara en bättre idé att hyra den. Billig är ofta lika med mindre bra och vill man köpa en bra kvalitetsbormaskin kostar den ett par tusenlappar. Detsamma gäller de flesta elektriska maskinerna – det är bättre köpa en kvalitetsmaskin i taget än att införskaffa ett gäng halvdåliga.

VAD BEHÖVER DU?

I varje hus kan det vara bra att ha en grunduppsättning av verktyg. Vi har listat några av dem som alla villaägare förr eller senare kommer att behöva. Ofta kan man inhandla färdiga set som inkluderar flera av dem.

VERKTYGSGUIDEN

BORMASKIN

En sladdlös maskin är att föredra. Det finns olika varianter att välja emellan, det beror på vilket material du ska borra i.

FOGSVANS

Finns i varierande storlekar och med olika tandningar. Om man inte är så noga med hur själva kapsnittet ser ut är en grov och glestandad fogsvans bäst. Du kan få en bra såg för några hundralappar.

HAMMARE

Väljer man den billigaste riskerar man att den är dåligt balanserad, vilket resulterar i att spikarna går i snett. Hammaren ska vara medeltung. Det finns hammare med magnetism i sig, vilket gör att hammaren får mer kraft.

SKRUVDRAGARE

En sladdlös variant är svårslagen, exempelvis om du ska arbeta i trånga utrymmen eller där det kan vara svårt att få elen med sig.

SKRUVMEJSLAR

Du behöver mejslar i olika storlekar och med möjlighet att gånga skruvar med raka spår och med krysspår. Man kan införskaffa skruvmejselsatser med 4-5 olika spårmejslar i olika dimensioner och även 2-3 storlekar av krysspårmejslar. På så vis har du garderat dig för projekt med allt från små batteriluckor på leksaker till att skruva fast lösa plankor på altanen.

VATTENPASS

Ingen vill ha en vägghylla där ljuslyktan hasar iväg eller taylor som blir beskådade med sneda huvuden. Skämt åsido, ett vattenpass är a och o för att saker på väggen ska hänga rakt. Ju längre desto mer tillförlitligt.

Vett & etikett

TEXT Elin Bisander BILD Adobe Stock

Högljudda grannar, lösspringande djur, ljud från gräsklippare, återkommande grill-os och lån av parkeringsplatser... Det är minst sagt mycket som kan skapa osämja i grannskapet.

(O)SKRIVNA REGLER FÖR STÖRANDE GRANNAR

Om man vill ha en god grannsämja på gatan kan det var en god idé att göra sitt bästa för att inte störa sina grannar. Sent festande i tid och otid, katter som gör sina behov i grannens rabatt och kaos på tomten är alla exempel på sådant som många irriterar sig på. Dessvärre är reglerna allt annat än glasklara och det klokaste är nog att iaktta sunt förnuft och visa hänsyn till omgivningen. Vi är alla olika individer med olika liv och trösklar. En god idé kan vara att skapa en bra kommunikation med grannarna och exempelvis säga till i förväg innan man har en stor trädgårdsfest tills sent in på natten. Och har man en morgontrött familj nästgårds kan man vänta med att hamra och spika tills de kommit ur pyjamasen.

LAGAR FÖR STÖRANDE GRANNAR

Hur störande vissa saker än kan upplevas så finns det ingen lagstiftning som anger när man får spela hög musik, renovera huset eller klippa gräsmattan. Däremot finns det en viss lagstiftning på det grannerättsliga området – i jordabalken framgår att var och en vid nyttjandet av sin egen eller annans egendom ska ta skälighänsyn till sin omgivning. Miljöbalken säger att användning av byggnader eller mark som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller kan anses vara miljöfarlig verksamhet. I miljöbalken finns även allmänna hänsynsregler. Vid störning på allmän plats, exempelvis ute på gatan får polis ingripa och vid väldigt omfattande störningar kan det betraktas som störande – och vara brottsligt.

NÅGRA VANLIGA IRRITATIONSMOMENT

Det som stör grannar allra mest är olika typ av ljud (utöver att man stör sig på attityder och sätt att vara hos varandra), exempelvis ljud vid renovering, gräsklippning, hög musik och festande. Något annat som stör många är djur som förorenar på andras tomt. Det kan vara klokt att tänka på att klippa gräset dagtid och undvika det vid de tillfällen man ser att grannarna har gäster. Flagga gärna för fest (kanske kan det bli ett plus i kanten att även bjuda in grannarna?) och se till att hålla koll på eventuella husdjur så att de inte förstör för era grannar.

VAD SKA JAG GÖRA ÅT STÖRANDE GRANNAR?

Det allra mesta går att lösa med en tydlig och respektfull kommunikation och det lönar sig oftast att prata om vad det är man störs av. Om man inte lyckas lösa problemet sinsemellan finns möjlighet att vända sig till kommunen för råd och stöd. Det krävs dock mycket för att de ska agera och ingripa.

Fler tips

Följ @Villaguiden på Instagram

Besök www.nytt.com

*Få mängder med tips, råd, smarta villafakta,
delta i tävlingar och mycket annat.*

